

Legitimita nástrojů pro vyrovnání zastoupení žen v politice

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá ospravedlněním nástrojů pro vyrovnání zastoupení žen v politice. Vychází ze skutečnosti, že zastoupení žen v politickém rozhodování v Česku je trvale nízké a přirozeným vývojem by genderové rovnosti bylo dosaženo za desítky let. Vzhledem k nástrojům zavedeným v zahraničí zkoumá legitimitu genderových kandidátních kvót a kritéria takového ospravedlnění.

První část práce se věnuje ústavnímu principu rovnosti a jejímu členění, představuje koncepty rovnosti formální a materiální a rovnosti příležitostí a výsledků a ukazuje, jak tento princip pojímá Ústavní soud. Druhá část práce se zabývá diskriminací, tedy porušením principu rovného zacházení. Přibližuje problematiku diskriminačních důvodů, vnímání rovnosti akcesorické a neakcesorické Ústavním soudem a představuje též koncepty přímé a nepřímé diskriminace. Hlavním tématem druhé části této kapitoly je pak diskriminační důvod pohlaví, kdy práce vysvětluje rozdíl mezi pohlavím a genderem, což jsou stěžejní pojmy související s existencí stereotypů a předsudků, ilustruje nerovné postavení žen v průběhu historie, jehož dědictvím je jejich znevýhodnění v současnosti a zabývá se otázkou, proč je obtížné dosáhnout faktické rovnosti pohlaví.

Třetí část práce je zaměřena na pozitivní opatření. Nejprve se věnuje pojmu samému a dále rozebírá nálezy Ústavního soudu, jejichž předmětem byla pozitivní opatření. Nakonec analyzuje jednotlivé argumenty pro jejich ospravedlnění, prezentuje jejich užití v judikatuře Nejvyššího soudu USA a představuje možnosti jejich aplikace na zvýšení zastoupení žen v politice.

Diplomová práce dochází k závěru, že vzhledem k přetrvávání genderových stereotypů a předsudků v naší společnosti a systémovým bariérám, kterým ženy čelí, jsou nástroje pro vyrovnání zastoupení žen v politice legitimním prostředkem pro zvýšení jejich politické reprezentace.

Klíčová slova

legitimita, genderové kvóty, politická reprezentace